

פרק ראשון

**בו מסופר איך ירקן ואישתו גנבו אגוז וביצה
ומה ומה יצא מזה.**

הירקן ואישתו הלכו בדרך. הוא קנה אגוזים
והיא קנתה ביצים והם נשאו אותם בסלים
שעל גבם, ועכשיו הם הלכו חזרה העירה, כדי
למחרת למכור את האגוזים והביצים. היה יום
חם והם עזבו את הדרך הראשית הגלויה
לשמש והלכו בשביל מקצר דרך שעבר
בחורשה קטנה, שם היה צל וקריר יותר.
שניהם נאנחו קשה תחת המשא אך יחד עם
זאת חיטטו כמה יוכלו להרוויח ממכירת
האגוזים וביצים ומה יקנו בכסף שירוויחו.
כשכך התהלכו ושוחחו הגיעו לגן נהדר של
הפייה פה-דבש. הגן היה מגודר בגדר כסף
עם שער גדול מרשת זהב, ובפנים היו פרחים
נפלאים ומבהיקים כפי שאנשים עוד לא ראו.
ציפורים צבעוניות ישבו על ענפי העצים
הגדולים ושרו שירי אהבה. בצד של השער

עמדו עצים גדולים. אחד היה עץ אגוז, ועליו
אגוזים ירוקים, גדולים יותר מביצי תרנגולת.
על ידו עמד עץ כולו מסוכר, הגזע, הענפים,
העלים, הפרחים והפירות. הכל מסוכר.
שני האנשים עמדו לפני השער והציצו פנימה.
הם היו נכנסים ברצון אילו השער לא היה
סגור.

"תראי" אמר האיש לאישתו "כמה לבנים
השבילים שבגן." "אני חושבת שזה סוכר
והייתי רוצה לטעום ממנו" ענתה האישה. היא
ירקה קצת רוק על אצבע, שמה אותה דרך
הרשת, נגעה בשביל וליקקה את האצבע.
באמת זה היה חול מתוק. סוכר של ממש.
ברצון הייתה ממלאה את כיסיה בסוכר. רק
לעתים רחוקות יכלה לקנות מעט ממנו, כי
מסחר בביצים לא הביא רווח רב, ולעתים
קרובות היא נאלצה לשתות תה וקפה ללא
סוכר.

בסוף אמר בעלה "אולי נעלה על השער כדי
לראות טוב יותר את הדברים המופלאים." הם

שמו את הסלים שלהם על הארץ, עלו על השער והביטו פנימה לתוך הגן, שהיה יפה כפי שעוד לא ראו מעולם. השער היה סמוך לעצי האגוז והסוכר והם יכלו לגעת ממש בפירות ובפרחים שעליהם, ועל עץ הסוכר הם ראו גם קן גדול ובו ביצה יפה, לבנה וגדולה מאוד.

אחרי שכבר ראו את הכל קיבלו חשק לטעום מהסוכר והושיטו ידיים אליו. אלא שאז באו כל ציפורי הגן וקראו "אל תעשו זאת! אל תעשו זאת!" שני האנשים נבהלו מאוד ומשכו את ידיהם חזרה, אך כאשר הציפורים התרחקו ניסו שוב לחטוף מהמתוק הזה. ושוב באו הציפורים בצעקה גדולה "אל תעשו זאת! אל תעשו זאת!"

זה הרגיז את בני הזוג והאיש אמר "אך, אלה רק ציפורים טיפשיות. אני רוצה לפחות אגוז גדול אחד מהעץ הזה כאן." "כן" אמרה האישה "ואני אקח מהקן את הביצה הגדולה הזו." והאיש לקח אגוז והאישה ביצה, למרות

שהציפורים עפו סביב וקראו "אל תעשו זאת!
אל תעשו זאת!"

הם ירדו עכשיו מהשער והמשיכו בדרכם,
ותוך ההליכה שוחחו על הגן המופלא. בערב
הם הגיעו העירה ונכנסו לביתם. כאן הם
הביטו שוב על האגוז הגדול ועל הביצה
הגדולה ולא ידעו האם כדאי להם לאכול אותם
או אולי למכור אותם במחיר גבוה. בסוף
החליטו לשים את הביצה בקן של תרנגולת
שישבה תחת מדרגות ביתם ולראות איזו
ציפור תבקע מהביצה. הם לקחו מהתרנגולת
את הביצים שלה, וזו צעקה וקרקה בקול עד
ששמו לה את הביצה הגדולה בקן, והיא
פשטה את כנפיה עליה.

את האגוז החליטו לשמור עד ארוחת הבוקר
ואז לפתוח אותו ולראות האם התוכן שלו
מתוק כפי שחשבו. אבל כאשר למחרת
האישה הביאה את ארוחת הבוקר מהמטבח
לחדר, נכנס אחריה התרנגול שלהם. הוא
רצה כנראה לטעום פירורים מארוחת הבוקר,
והאישה לא הרגישה בו, וכאשר שמה את

הארוחה על השולחן, דחפה בהיסח דעת את
האגוז הגדול, וזה נפל על הרצפה. התרנגול
ניצל את ההזדמנות והכה בו במקורו. הוא
חשב שימצא שם דבר מה טעים.

האם מקור של התרנגול היה חד כל כך, או
שהאגוז נסדק בזמן הנפילה, בכל אופן
הקליפה נפתחה. להפתעת הזוג מהאגוז לא
נפל גרעין, אלא הופיע ראש של אדם. לאט,
לאט יצא מהאגוז אישון קטן, בעל ראש גדול
ורגליים דקות. כאשר קליפת האגוז נפתחה
לגמרי, אפשר היה לראות כי היו לו מכנסיים
אדומים ומעיל צבאי שחור, כובע עם נוצה וגם
חרב בצד. הוא כנראה לא שמח לצאת לעולם
כי עשה פרצוף חמוץ, פיהק ופתח את פיו כל
כך רחב שזוג בעלי הבית נבהלו ממש. בזמן
שהם שם עמדו והתפעלו מהגמד, נשמע רעש
וקרקור בחוץ. האישה ניגשה לדלת וראתה
שהתרנגולת שלהם מתחילה לנקר בביצה
הגדולה. האישה קראה לבעלה ושניהם ראו
איך מהביצה יוצאת שוב דמות אנושית, לאט,
לאט אישה קטנטונת, לבושה שמלת משי

ונעלי משי. היה לה מבט ידידותי והיא התחילה מיד לרקוד סביב קן התרנגולת. ואז גם האיש מהאגוז יצא החוצה, וכשראה את האישה הקטנה מרקדת, פניו נעשו נחמדים יותר.

שני האנשים הגדולים הסתכלו על כל זה בשתיקה והביטו פעם על האישה הקטנה, פעם על הגמד. בסוף אמר בעל הבית "אישה, אין לנו ילדים. עכשיו הגיעו הקטנים האלה. הבה ונאמץ אותם כילדינו." הדבר מצא חן גם בעיני האישה והיא קראה לקטנים לארוחת

בוקר. האיש נתן לכל אחד מהם פרוסת לחם בחמאה, אבל אז הגמד עשה פרצוף חמוץ וגם האישה הקטנה הביטה על האוכל בזלזול, ונראה בבירור שהאוכל לא מוצא חן בעיניהם. גם קפה הם לא רצו לשתות. זה הרגיז את בעלי הבית והאישה אמרה בכעס לבעלה "ככה זה. כשלוקחים ילדים של אנשים אחרים, באות רק צרות." בעלה ניסה להרגיע אותה ואמר שהקטנים ילמדו כבר לאכול כשיעשו רעבים. אולי הם מתביישים. בינתיים האישון הקטן ניגש לסל של האגוזים שעמד בפניה ו...קנק, קנק! התחיל לפצח אותם אחד אחרי השני, ולאכול אותם בתיאבון רב. "הי, אתה!" קרא הירקן "אלה אגוזים שלי. עזוב אותם בשקט." האישון עשה פרצוף זועם ופתח את הפה כך שגרעין אגוז שוב נפל לו מהפה. בעלת הבית שכחה בינתיים לגמרי את הקפה שלה, וכשחזרה לשולחן ראתה כי האישה הקטנה לקחה קוביות סוכר, אחת אחרי שניה ואכלה אותן בהנאה. "עזבי!" קראה האישה "מי הסכים לך?"

שני האנשים כעסו קצת על הילדים המאומצים שלהם. בסוף האישה שאלה "ואיך נקרא להם? הרי מוכרחים להיות להם שמות. אחרת איך נוכל לכעוס עליהם?" "אני אקרא לבחור 'מפצח אגוזים' אמר הירקן "כי הוא עושה זאת באומנות רבה." "כן, כן" אמרה האישה "הוא עוד יגרום לנו צרות עם האגוזים האלה. תראה כבר. אם זה כך ימשך, לא נרוויח אף פרוטה מהמכירה." על כך ענה הבעל "לא כדאי לריב בגלל זה. אשים את האגוזים במקום שאליו הוא לא יוכל להגיע. אבל יש לו ראש כל כך גדול וארשת פנים חמורה כל כך, שבוודאי יצמח ממנו בחור טוב. אולי גם ילמד ויהיה לגבר מכובד. אבל עם האישה הקטנה יהיה יותר גרוע אם היא תאכל את כל הסוכר שלנו." "עזוב את הקטנה" ענתה האישה "היא אמנם אכלה סוכר ולכן אקרא לה 'לקקנית', אבל אסגור את קופסאות הסוכר כאשר יהיה בהן סוכר אי פעם. עם זאת היא חמודה כל כך שתענוג להביט עליה. אולי היא פעם תתחתן

עם אדם עשיר וכך נצא גם אנו מהמצב ביש שלנו."

כך הם דיברו ביניהם עד שבסוף חזרו, כל אחד לעבודתו. הירקן לשוק, כדי למכור את האגוזים, האישה לבתים שונים כדי למכור את הביצים.

מפצח האגוזים ולקקנית נשאר סגורים בבית.